

Miroslav **Bobek** (* 10. 2. 1967 Mladá Boleslav)

Český přírodovědec, ředitel Zoologické zahrady Praha a publicista.

Miroslav Bobek vystudoval **zoologii** na Přírodovědecké fakultě **Univerzity Karlovy** v Praze. V letech 1993 – 2009 pracoval jako **redaktor v Českém rozhlase**, od r. 1998 ve vedoucích pozicích: věnoval se především **popularizaci vědy**, z jeho projektů se všeobecného, i mezinárodního uznání dočkaly *Africká odysea* (monitoring čápů černých migrujících mezi Českou republikou a Afrikou) a *Odhalení* (mediální prezentace unikátního pavilonu goril v pražské ZOO).

V r. 2009 Bobek vyhrál konkurs na **ředitele Zoologické zahrady Praha** a na místo nastoupil v r. **2010**. Navázal na úspěšnou práci svých předchůdců a **posílil pozici pražské ZOO** jako **špičkové instituce** svého druhu s významnými úspěchy v oboru chovatelství i reintrodukce ohrožených zvířecích druhů, s moderními expozicemi blízkými autentickému přírodnímu prostředí, s rostoucí návštěvností (přes 1 milion návštěvníků ročně – nejnavštěvovanější instituce v České republice) a se zvyšující se mírou ekonomické soběstačnosti. Podle respektovaného světového cestovatelského internetového portálu TripAdvisor se pražská zoologická zahrada pravidelně umísťuje **v první desítce světových ZOO**.

V r. 2014 se Bobek stal prezidentem Unie českých a slovenských zoologických zahrad.

Bobek o své práci publikuje v různých médiích **fejtony apod.**, které posléze shrnuje do knižních souborů.

Ženatý, otec dvou dětí.

Některá díla:

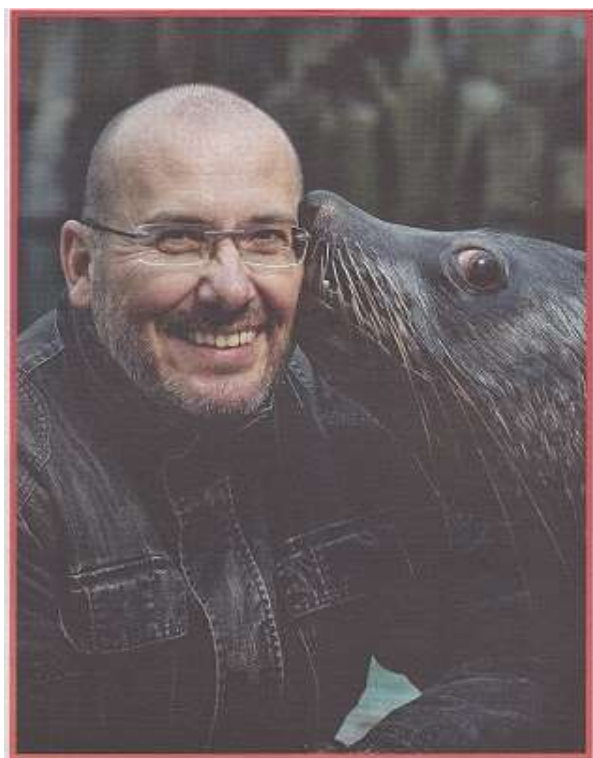
Soubory fejetonů apod. Bobky od Bobka (2012), **Žirafa na pondělí** (2014), **Trojský lev** (2016).

Ředitel Noemovy archy

Rozhovor s Miroslavem Bobkem, ředitelem ZOO Praha

Alena Plavcová

(2016; Lidové noviny)

ŘEDITEL NOEMOVY ARCHY

Šéf pražské zoo **MIROSLAV BOBEK** o zvířatech v politice, gorilách, které jsou jen „trochu jiní lidé“, a o zvířecích právech.

Text:
Fotiz:

Alena Plavcová
David Neff

To se tak někdy stane, že čekáte mírumilovný rozhovor, a pak najednou sedíte před člověkem, který se střídavě dívá na hodinky a do mobilu a otázky, které zrovna nehladí po srsti, ho zjevně dráždí. Dává vám najevo, že s vámi ztrácí čas. Ředitel zoo toho má fakt hodně. Taky musí vyjít nejenom se zvířaty, ale i se zaměstnanci, návštěvníky, sponzory a politiky, protože historie zoo je svázána s diplomacií, co svět světem stojí. A teď má ještě odpovídat na pitomé dotazy typu, jestli máme vůbec právo držet opice v kleci...

„Na focení máte sedm minut,“ řekl pak fotografovi v poklusu k hrabáčům kapským a už cestou si z plastové misky nabíral do ruky červy. Nakonec z toho bylo velkorysých minut osm.

Zvířata byla odedávna součástí politických vyjednávání. Královská poselstva s sebou vozila exotické tvory. Proč vlastně?

Dělalo se to proto, že když někdo přivezl jako dar něco tak výjimečného a zajímavého, ukazoval tím svou moc a bohatství. No a příjemce se pak zase měl čím chlubit. Mezi panovníky bývala zvířata opravdu častými dary. Vždy to fungovalo a v jistém smyslu to funguje dodnes.

Takže když s nějakým potentátem přišel slon, měl hned větší respekt?

I sloni se dávali, to je pravda. Jednoho dal například Ludvík IX. anglickému králi Jindřichovi III. roku 1255 pro jeho menažerii v Toweru. Takže ano, i sloni hráli tuhle roli.

» Panda se teď hodně přetřásala, ale její politický rozměr se přeceňuje. Panda se v našich médiích politicky téměř zneužívá, bych si troufl říct. «

V 50. letech prý poslal čínský vůdce Mao Klementu Gottwaldovi velemloky čínské. Pamětníci tvrdí, že dva z nich pak několik desetiletí žili na pražské Přírodovědecké fakultě.

Je to tak. Jen nevím, jestli to byl úplně Maův dar Gottwaldovi, nebo spíš dar čínského lidu československému lidu. Těch velemloků čínských pražskou zoo prošlo v 50. letech čtrnáct. Postupně byli ale přesunuti z dnes už nezjistitelných důvodů do jiných institucí. Jenom tihle dva přežili. Ten poslední žil donedávna, uhynul v roce 2001, po 46 letech chovu. A uhynul vlastně jenom proto, že mu nějaký student nevytěmnil vodu.

Je pravda, že ty dva, co žili v suterénu na Přírodovědecké fakultě, vozil legendární profesor Ota Oliva v létě, v autě v plechových vaničkách, na chatu do Jevan?

Já jsem se byl dokonce v Jevanech podívat, kde je tam letní. A myslím, že jsem to místo i našel – u výpustí rybníka, za plotem. Máme to ostatně dost podrobně popsáno v doslovu našeho vydání Čapkovy Války s mloky.

Usnadňují zajímavá zvířata politická jednání i dnes?

Velká atraktivní zvířata jsou politikům samozřejmě i dneska. A vlády si to hlídají. Když jsme třeba přiváželi dvě mladé slonice ze Srí Lanky, vyjednávání se vedla s ministrem pro ekonomický rozvoj, posvěcoval to prezident, vlá-

da. A než jsme přivezli do Prahy čistokrevné lvy indické, podepsával jsem za zoologickou zahradu smlouvu s premiérkou Gudžarát, velkého a významného indického státu, protože lvi jsou bohatstvím Gudžarátu i celé Indie. Jejich poskytnutí právě nám je vlastně ohromná pocta. Pochopitelně ale když dnes přijíždí vládní delegace, nevezte už lva v kleci. Já to ale nechci zlehčovat: pořád je to symbolika dobrých vztahů mezi státy. Vstřícnosti. Jsou to prostě dary, které mají ukázat, že mezi těmi státy to dobře funguje.

Týká se to i pandy velké?

Panda se teď hodně přetřásala, ale její politický rozměr se přeceňuje. Panda se v našich médiích politicky téměř zneužívá, bych si troufl říct.

Jak to myslíte?

Objevuje se hodně nepřesných informací, řečneme. Nechci to rozebírat.

Pražská primátorka podepsala při nedávné státní návštěvě vysokých čínských představitelů dohodu o spolupráci s primátorem Pekingu – I o spolupráci zoologických zahrad. Co to obnáší?

Ano, je to smlouva mezi Pekingem a Prahou. A já jsem podepsal memorandum o spolupráci mezi našimi zoologickými zahradami s ředitelem Zoo Peking panem Wuem, dokonce jsem hlavní obsah toho memoranda formuloval. Základem je spolupráce na odborné úrovni – to znamená na chovu zvířat, zejména ohrožených druhů, ale taky na in-situ projektech, čili na ochraně ohrožených druhů v oblastech jejich výskytu. Koneckonců, koně Převalského, které přepravujeme do Mongolska, žijí na dohled od čínské hranice. Nastavujeme podobnou spolupráci, jakou máme například v rámci EAZA, Evropské asociace zoologických zahrad, s jinými zoo.

Chcete říct, že o pandu vůbec nešlo?

Panda v tom memorandu není vůbec zmíněná. S pandou je to tak: my o ni máme zájem, což není žádná novinka, deklarujeme to veřejně jistě víc než rok. Ale jsou tam dva práhy, které je nutné překročit. Jeden práh je, že budeme schopni tady pandy chovat adekvátním způsobem, což znamená vybudování pavilónu. Už jsem taky slyšel, že kvůli pandám to tu v zoo všechno přestavíme – to pravda není. Je to přesně naopak – my chceme pandy umístit v prostoru, pro který jsme hledali nové využití. A druhý práh je samozřejmě to, jestli nám je Čína poskytne. A že panda je vždycky záležitostí jednání nejvyšších státních představitelů, je jasné.

MIROSLAV BOBEK (49)

Narodil se v Mladé Boleslavi, vystudoval zoologii na Přírodovědecké fakultě UK. Bezmláča dvacet let pak pracoval v Českém rozhlasu, kde se věnoval popularizaci vědy. Byl redaktorem, později šéfredaktorem stanice Praha, ředitelem stanice Leonardo. Autor úspěšných multimediálních projektů Africká odyssea (sledování tahe Čapů černých) nebo Odhalení, on-line přenosu ze života goril v pražské zoo.

V čele Zoo Praha, které je letos už 85 let, je sedmým rokem. Vloni do ní zavítalo 1,3 milionu návštěvníků. Podle hlasování turistů na serveru TripAdvisor je čtvrtou nejlepší zoo světa. Svě sloupky vydal v knížkách Bobky od Bobka a Žirafa na pondělí. Je ženatý, má syna a dceru.

Není dalším prahem i to, že Čína pandy v podstatě jen pronajímá? A že roční pronájem údajně stojí až milion dolarů?

Víte, já už jsem se k tomu pronájmu vyjádřil asi desetkrát a mám pocit, že všechny rozhovory jsou úplně zbytečné, protože ať řeknu cokoli, pořád se tu píše o milionu dolarů ročně.

To si ale novináři nevmysleli. Tenhle údaj najdete ve Wikipedii, která se odvolává na New York Times. Takže to není pravda?

Výše té sumy je věcí jednání. Ano, pro zoologické zahrady v USA je to milion dolarů za jednu pandu, ale v mimoamerických zoo jde o nižší částky. Pro nás by dva miliony dolarů za pár pand určitě schůdné nebyly. Pokud jde o vlastnictví zvířat, přístup k pandám je opravdu výjimečný. V moderních zoo se už vlastně nehráje na to, komu které zvíře patří. V zásadě je to jedno. Takže kdybychom šli tady po zoo a navštívili pavilón goril, já ani nevím, která gorila je čí majetek. Jestli Kijivu patří Australanům a Richard Němcům, nebo ne. A zrovna tak my máme nějaké „své“ gorily po světě. Dnes je to prostě tak, že přesuny zvířat se dějí – mluvím teď o seriózních zoologických zahradách – na základě úplně jiných principů, než aby se zvířata prodávala.

Říkal jste, že zajímavá zvířata jsou symbolem vstřícnosti mezi státy.

Zapůjčení pandy je laskavost. A laskavost je třeba oplácet. Je pravda, co psali například v Respektu, že před pěti lety si po příjetí dalajlamy v Bílém domě Číňané pandy z washingtonské zoo odvezli?

No já bych vám doporučil si to ověřit. Já mám washingtonskou zoo na Twitteru a pořád tam o pandách něco čtu. Nemyslím si, že by je opravdu odvezli. Možná že stáhli mládě – neznám podrobnosti. Že se mláděta po nějaké době vrací do Číny, je ale obvyklé. V každém případě je ve Spojených státech pand celá řada.

Panda by se jistě stala celebritou pražské zoo. Dnes jsou celebritami ibisové, kteří nejdříve uletěli, a pak se jich všech osmnáct do zoo – za pomoci mnohých lidí – vrátilo. Řekněte mi jako vystudovaný ornitolog: neutrpěli ti ptáci nějaké trauma ze svobody?

No já nevím. Běžte se jich zeptat. Ale tak... samozřejmě že pro ty ptáky to může být stresující. Pro nás bylo docela štěstí, že ibisové sedají na skalních římsách, takže velká část se jich zdržovala ve městě, sedala si na balkony a parapety, kde se dali spíš pochyvat.

**Lepší promo byste asi nevymysleli.
Dnes po Praze visí billboardy s ibísem
a sloganem Navštívte naše celebrity.**

Ona to byla vlastně krizová komunikace, kterou jsme přetavili do napínavé reality show. Novinář Tomáš Baldýnský k tomu sloganu „Navštívte naše celebrity“ dopsal „Nebo naše celebrity navštíví vás“. Což v době, kdy to psal, ani nebyla nadsázka, protože polovina ptáček ještě poletovala po Praze a nejbližším okolí. Bylo to ale vlastně přesně to, co jsme potřebovali. A bylo skvělé, jak nám je lidé pomáhali hledat a chytat. Já jsem v části té doby měl dovolenou, ale byl jsem pořád na telefonu a přes Twitter a Facebook jsem o tom informoval. Mám velkou radost, jak to vyšlo. Prostě mít na začátku problém a na konci kampaň, to je fakt dobré vyústění.

**Trochu jsme zamluvili to trauma ze
svobody. Je hodně smutné vidět zvíře
chodit podél skla nebo mříže sem tam,
pořád a znovu. Může mít zvíře depresi
ze zajetí? Máte pro takové případy v zoo
něco jako zvířecího psychologa?**

Víte, já tyhle termíny nemám rád. Psychické problémy určitě zvíře mít může, zvlášť ve špatných podmínkách. Ale v zoologických zahradách hodných toho označení se dělá co nejvíce pro to, aby se zvířata cítila dobře. Začíná to u stále náročnějších požadavků na budování expozic a končí fekně u enrichmentu (*zabavení, předcházení nudě*). Když se u zvířete objeví stereotypní chování nebo něco podobného, náš „psycholog“ či přesněji trenér zvířat nebo i chovatelé se snaží poskytnout mu náplň, stereotypy jej odnaučit. Ale dobré zoo, ke kterým se počítáme, se tomu snaží předcházet. Mimochodem, je mýlný dojem, že zvířata potřebují spoustu prostoru, nějaké nekonečné pláň. Ne pro každé zvíře komfort znamená mít velký životní prostor. Daleko větší problém může být právě nedostatek podnětů.

**Jak konkrétně se odnaučuje zvíře
stereotypnímu chování?**

Na to jsou speciální cvičení, to by vám líp řekl právě náš trenér zvířat. Přístupy se liší nejen druh od druhu, ale i jedinec od jedince. Zvířatům se dávají hračky, vymyslí se nový podnět. U ledních medvědů jsou to teď třeba kužele, se kterými si vyhrají, sloni se zase vyřádí s balony zavěšenými na řetězech. Podobných věcí k zabavení zvířat je mnoho.

**Zvířata vzbuzují emoce tím, že jsou
autentická. Jak je to ale vlastně s jejich
citovým životem?**

Zvířata určitě emoce mají. Já bych se ale zase bránil přirovnávat je zjednodušeně k lidem. Na druhou stranu jsem svého času sám o gorilách

Pátého dubna, krátce po třetí hodině v noci, se v pražské zoo narodilo slůně, sameček vážící 104 kg. Jeho matkou je jedna ze slonice přivezená v roce 2012 ze Srí Lanky. Je to vůbec první mládě slonů, které se v Zoo Praha nejen narodilo, ale i bylo počato.

začal mluvit jako o „trochu jiných lidech“. Protože když jsem je začal sledovat víc, uvědomil jsem si, jak strašně jsou nám v mnoha ohledech podobné, dokonce ve vzorcích chování. Vlastně každý, kdo se zvířatům opravdu přiblíží, by vám o tom vyprávěl. Treba emoce velkých želv proberte s Natašou Velenskou. Čekala byste, že například zrovna želva má nějaké emoce?

Paní Velenská tu zrovna není.

Já to totiž nerad vyprávím, protože jsou tady zkrátka povolanejší. Jednou jsem taky někomu o těch velkých želvách vykládal a Nataša mi pak řekla: „No ještě jste měl fíct, že mi Aldo – což je želví samec – vaří kafe...“ Já jsem třeba líčil, že když Nataša těm želvám řekne, aby šly na váhu, jdou na váhu a zváží se. Želvy!

Ony slyší na zavolání?

No samozřejmě. To je ale to nejmenší. Taky je zajímavé, že si hájí své teritorium. Takže když k nim někdo jde, zvlášť když je to chlap, musí tam vejít s nějakou viditelnou mírou podřízenosti. Protože když si u velkých želv začnete vykračovat, jako si tam jednou vykračoval jeden náš slavný primát, ti samci vás začnou vytlačovat, narážet do vás krunýři. A ono je to tedy docela nepřijemné. Je třeba jít k nim tak trochu skloněný. Vycítí, jestli chcete ten prostor ovládnout, nebo ne. Já si u zvířat znovu a znovu uvědomuju, jak často je podceňujeme, protože jsme k tomu byli vychováni.

**Jeden z vašich předchůdců
v ředitelském křesle, doktor Veselovský,**

vyprávěl, že se tady jistý gorilí samec tak dlouho bušil v hrudi, až se shromáždil dav lidí před kletí. A pak po nich začal házet výkaly. To by člověk lip nevymyslel jako pomstu za očumování. Která zvířata v zoo jsou z lidí nejvíc vystresovaná?

Ale já si nemyslím, že by byla zvířata z lidí nějak moc vystresovaná. Ono to je mnohdy naopak. Protože podobně jako se návštěvníci dívají na zvířata a jsou jimi fascinováni, tak zvířata zase pozorují návštěvníky. Já jsem dokonce svého času uvažoval, že uděláme zimní kampaň, kde napíšeme něco jako „Přijďte do zoo, aby se naše zvířata nenudila“. To není tak moc velká nadsázka. Ono je ale taky důležité, aby zvířata žila v sociální struktuře, která je pro ně přirozená. Což jste mi právě připomněla tou historikou o gorilím samci. Protože náš Richard by to nedělal – má tam samice, má tam mláďata, takže je ve výsledku asi docela rád, když se může někde zašít a mít chvíli svatého klidu. Ale jestliže je gorilí samec sám, hledá si rozptýlení. Sociální struktura, v níž zvíře žije, je mnohdy podstatnější než velikost jeho prostoru.

Když jste zmínil podceňování zvířat: někteří ochránci zvířat tvrdí, že například šimpanzi jsou lidem geneticky natolik podobní, že by měli mít i stejná práva jako lidé. V USA se k tomu dokonce už vyjadřoval i soud. Co si o tom myslíte?

Jako že můžou dostat třeba fidičák? To v té otázce přece je. Já si myslím, že ta otázka nedává smysl a je zbytečná. Podstatné je, aby se ti lidoopi měli co nejlíp. Protože třeba v Thajsku taky můžete vidět zoufalou gorilu, která je dvacet let sama na betonu. Bojovat za právní postavení lidoopů je jenom odvádění pozornosti od toho,

hrabáč kapšti patří k fedilelovým oblíbenčům. Největší pochoutkou jsou pro ně červi – skrytí v Bobkově dlaní.

kde problém skutečně je. V jihovýchodní Asii taky třeba orangutany sváží drátem a umlácí je. Ale to nikoho moc nepálí. Ani to, že ničíme jejich přirozené prostředí. Že prostě s těmi zvířaty lidé zacházejí, ať už přímo nebo nepřímou, neuvěřitelně hnusným způsobem.

Ta zbytečná otázka ale vede k myšlence, jestli mají vůbec lidé právo držet lidoopy v zajetí.

A já si myslím, že téhle otázce musí předcházet otázka, jestli lidé mají právo ta zvířata vybějet, jestli mají právo zvířata jíst, týrat. Gorily tady v zoo jsou v mých očích velvyslanci goril, které žijí v Africe. Když se podívám na Richarda, můžu říct, že gorily jsou jen trochu jiní lidé. A pak vám ukážu fotku uřezaných gorilích rukou, které se prodávají a jedí. Ukážu vám fotku vykáčeného pralesa. Ukážu vám fotku orangutana svázaného drátem. Tak o čem se budeme bavit? O tom, jestli máme právo chovat gorily v pavilonu za 150 milionů, kde se o ně stará x lidí, kde žijí v adekvátní sociální struktuře, kde mají mláďata, kde prostě fungují? Nebo bychom měli řešit to, že se zabijí po tisících, že se dějí neuvěřitelně hnusné věci?

A nebudou jednou přece jen i zoologické zahrady považovány za přežitky?

Víte, nakonec třeba zoo bude jediné místo, kde zvířata ještě uvidíte – což je samozřejmě ten nejhorší možný scénář. Zkusím vám zoologické zahrady vysvětlit. Nejdřív byly menagerie, zvířince, které měly hodně blízko k cirkusům, spousta zvířat do zoo přišla z cirkusů. Kdysi si ty instituce byly blízko, ale posléze se zcela rozdělily. Dneska musí zoologické zahrady, tedy mluvím o těch, které jsou členy Evropské asociace, splňovat přísné a kontrolované parametry. A tyhle zoologické zahrady mají v zásadě čtyři úkoly: Zaprvé se do nich lidé přicházejí rekreovat a bavit – tak to vnímá většina lidí. Druhý úkol je lidi vzdělávat – kontakt s realitou je tu trochu jiný než v televizi, lidé tu zvířata vidí, taky třeba cítí, že zrovna nevoní. Třetí úkol, který má Světová asociace zoologických zahrad WAZA přímou jako své heslo, je: United for Conservation, Spojení pro ochranu ohrožených druhů. Zoologické zahrady mají ohromnou možnost působit na veřejnost, jednak aby zaujímala nějaké postoje, ale koneckonců taky získávat prostředky na projekty, jako je třeba náš projekt návratu koní Pfevalského do volné přírody v Mongolsku. A zoologické zahrady mají i své výzkumné programy. Takže já vidím problémy spíš v původních oblastech výskytu zvířat, v likvidaci jejich prostředí a původního způsobu života lidí. Prostě celý svět si chce žít, jako si žije Evropa a Amerika.

Cílí varianta nejhorsího možného scénáře je téměř jistá?

To, co jsem řekl, že možná některá zvířata přežijí jenom v zoologických zahradách, je vlastně taky jen iluze. Ty populace nejsou dlouhodobě udržitelné jen v zoologických zahradách. Rozumíte? Prostě Noemova archa zoologických zahrad se zdá ohromná, ale ve skutečnosti je to malinká kocábka, kam nactepete pár druhů a jen na nějakou dobu. Pokud se má něco udělat, musejí se zachránit zvířata v původním prostředí. Proto my se angažujeme třeba v Kamerunu ve vzdělávacích programech, které mají přispět k ochraně goril. Myslím, že se tu opravdu dělá maximum. Ale zároveň musím opakovat, jak důležité je chránit přírodu tam, kam ta zvířata patří.

Na co konkrétně se těšíte, když jdete ráno do práce?

Že budu moct jít po zoo. A že budu moct pro tu zoo něco udělat.

Nečichá ale ředitel zoo víc pach papíru než zvířat?

Tak samozřejmě když tady máte podnik s dvěma sty zaměstnanci a s provozním rozpočtem

» Noemova archa zoologických zahrad se zdá ohromná, ale ve skutečnosti je to malinká kocábka, kam nactepete pár druhů a jen na nějakou dobu. «

zhruba tři sta milionů, asi nemůžete být většinu času mezi zvířaty.

Nedávno jste se zmínil, že by v pražské zoo mohl být hotel. Kde konkrétně?

Tady hned vedle je objekt bývalého trojského pivovaru, historická památka. Kdysi sloužil jako kulturní centrum Troje – konaly se tam třeba na dvoře sokolské slety. Chtěl ho koupit už profesor Janda, zakladatel naší zoo. A já se už několik let snažím přesvědčit představitele města, aby pivovar koupili – majetková komise magistrátu jednání o té koupi už doporučila. Kdyby se pivovar zrekonstruoval, mohl by sloužit jako vchod a východ ze zoo, ale hlavně by tam mohly být kromě hotelu i přednáškové sály, výstavní prostory, restaurace, kavárna. Mohlo by to fungovat i mimo otvírací dobu zoo, takže by to propojilo zoo s městskou částí – v tom vidím velký půvab toho nápadu. Takovýchle hotelů existují dneska ve spoustě zoologických zahrad, mají různé podoby, může to být hotel, ale i různé kempy, kde se dělá výzkum, což jsem viděl třeba v San Diegu. Je to prostě velmi trendy. «

magazín

800 521 521
www.kb.cz

**KDYŽ TO CHCETE
ZVLÁDNOUT
VLASTNÍMI SILAMI**

**V KOMERČE MÁME HYPOTÉKU
PRO KAŽDOU SITUACI**

**1,89 %
BEZ POPLATKŮ**

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽI

Platí pro Hypotéku s LTV do 90 % a s fixací úrokové sazby na 3-7 let při podání žádosti od 1. 4. do 30. 4. 2016 a zároveň při podpisu smlouvy do 15. 6. 2016. Poplatky za zpracování, spravování úvěru a ocenění nemovitosti se neúčtují.

Ředitel Noemovy archy; Rozhovor s Miroslavem Bobkem, ředitelem ZOO Praha (Alena Plavcová): poznámky k interpretaci

Interview s Miroslavem Bobkem realizovala jedna z nejzkušenějších novinářek Lidových novin. Rozhovor je nejatraktivnějším textem v konkrétním vydání víkendového magazínu, čemuž odpovídá jak značný rozsah, tak fotografie na titulní straně.

Promyšlená tvorba interview začíná už volbou **titulku**. Připomínka biblické Noemovy archy, dvojnásobná formulace o zvířatech v politice a zmínky o blízkosti goril vůči lidem a o zvířecích právech se obracejí ke čtenářům pravděpodobně z vyšší střední třídy, kteří jsou v kontaktu s duchovně založeným prostředím, stojí v lehké opozici vůči běžnému politickému provozu a upřednostňují třetí generaci lidských práv – práva kulturní a identitární.

Interview začíná **subjektivními dojmy novinářky** ze setkání se zpovídaným ředitelem ZOO, aby se čtenáři snáze vžili do **atmosféry**, v níž rozhovor probíhal; autorka se k nim výslovně obrací (*To se tak někdy stane, že čekáte mírumilovný rozhovor...*).

Otázky svědčí o důkladné, velmi **profesionální přípravě novinářky**, která se v tématu rozhovoru bezpečně orientuje. Začíná se náměty spojenými s historií a politikou, což patrně osloví širší publikum než např. specializovaná zoologická problematika. Novinářka se nápadně dlouho zastavila u tématu pandy velké z čínské zoologické zahrady: vychází tu vstříc českému publicistickému úzu, kdy čínská realita je předmětem konstantní kritiky, přestože (nebo možná právě proto), že ekonomické pronikání Číny do České republiky – podobně jako do jiných evropských států – roste.

Miroslav Bobek se nerozpakuje **narušit** na několika místech **paradigma**, v němž se novinářka pohybuje (*Víte, já tyhle termíny nemám rád.*). Alena Plavcová ovšem využívá příležitosti, aby umožnila Bobkovi **vyniknout** jako člověku, který dokáže chytout příležitost za pačesy a i z krizové situace vytěžit maximum (příhoda s ibisy).

V prepise rozhovoru se udržuje **hovorový ráz**: zůstaly tu bezprostřední otázky (*Ony slyší na zavolání?*) i kontaktní věty (*Zkusím vám zoologické zahrady vysvětlit.*). Bobek nenásilně prezentuje svoje rozsáhlé mezinárodní zkušenosti, ale na druhé straně vystupuje se sympatickou skromností (*jsou tady zkrátka povolanejší*). Nešetří výmluvnými ilustrativními příklady, opakovaně sahá až k alarmujícím informacím (*pak vám ukážu fotku uřezaných gorilích rukou, které se prodávají a jedí*). Když hovoří o obecných cílech zoologických zahrad, používá přehledný výčet a spolu s redaktorkou **vypointuje rozhovor** analýzou ambiciózního plánu na hotel a velkorysé návštěvnické centrum.

Nechybějí ani **exaktní údaje**, z nichž některé najdeme v textu (počet zaměstnanců a rozpočet), jiné jsou umístěny do boxů (stručná Bobkova biografie, ale vedle ní také chytlavé citáty). K atraktivnosti interview přispěly i poněkud rozverně **fotografie** (oceňme také, že jako své oblíbené zvíře Bobek nevybral žádné populární miláčky návštěvníků, ale naopak málo známé hrabáče kapské).

https://www.google.cz/search?lr=&biw=1024&bih=486&tbm=isch&sa=1&ei=v0-xWufDAoHOwALsjKjQCQ&q=%22Miroslav+Bobek%22+ZOO&oq=%22Miroslav+Bobek%22+ZOO&gs_l=psy-ab.12..0i24k112.128864.131322.0.132964.4.4.0.0.0.1202.2384.7-2.2.0....0...1c.1.64.psy-ab..2.2.2380...0i30k1.0.kgvPQXC1mfA#imgsrc=LqJboHG32P7dSM: